

TrønderEnergi AS

Osen kommune

Prosjektplan eierskapskontroll

EK1055
2025

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Formålet med eierskapskontrollen vil være å undersøke kommunens eierstyring av TrønderEnergi AS, og se om det finnes forbedringspotensial i eierstyringen.

PROBLEMSTILLINGER

- Utøver Osen kommune sin eierstyring av TrønderEnergi AS i samsvar med lovverk, føringer og anbefalinger?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 100 timer

Rapport til sekretær: Mars 2026, samkjøres med felles forvaltningsrevisjon og overordnet eierskapskontroll i TrønderEnergi AS.

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Sunniva Tusvik Sæter

sts@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 47 63 77 14

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Osen kommune bestilte en eierskapskontroll av TrønderEnergi AS i sak 22/24 den 12.11.2024. Bestillingen er gjort med grunnlag i plan for eierskapskontroll 2024-2028.

2.2 Kommunalt eierskap

Kommunene har stor frihet i hvordan virksomheten skal organiseres. Når kommunestyret velger å legge deler av virksomheten i egne selskap, endres betingelsene for folkevalgt styring og kontroll. De styringsprinsipper som gjelder for den aktuelle organisasjonsformen, skal følges. Å styre gjennom selskapenes eierorganer har et mer indirekte preg enn politisk styring av den kommunale organisasjonen. Dette kan utfordre den demokratiske kontrollen.

De ulike selskapsformene har egne lover for hvordan virksomheten skal organiseres. Et fellestrekk er det klare skillet mellom selskapenes eierorgan og styrende organ. Oppgaven til eieren er å trekke opp ytre rammer slik som eierstrategi, eierskapsmelding, selskapsavtale og vedtekter. Eierrollen utøves av eierrepresentanter i selskapenes eierorgan. Oppgaven til eierrepresentanten er å ivareta kommunens interesser. For å sikre demokratisk forankring av eierskapet, er det derfor viktig at kommunen har system for at vedtak som blir fattet i eierorganet er forankret i kommunestyret.

Selskapsforvaltningen skal ivaretas av selskapets styre, og den daglige ledelsen ivaretas av daglige leder. Styret skal forholde seg til de ytre rammene som er trukket opp av eierne. Innenfor disse rammene skal de ha ensidig søkelys på å ivareta selskapets interesser. Å bruke eiermakt til å gripe inn i selskapsforvaltningen, bryter med normene for hvordan selvstendige selskaper skal styres.

Eierstyring krever kompetanse, styringsverktøy og rolleavklaring. Temaet er en del av KS sitt folkevalgtprogram. KS har også kommet med anbefalinger om hvordan kommunene kan sikre godt eierskap, selskapsledelse og kontroll av fristilte selskaper. I kommuneloven av 2018 har en kommunal eierskapsmelding blitt løftet til et lovpålegg. Formålet med en eierskapsmelding er å gi politikerne en oversikt og bevissthet rundt eierrollen, for å sikre god folkevalgt kontroll over eierinteressene. Kommunestyret skal fastsette generelle prinsipper for eierstyring, og angi hva som er kommunens formål med å eie det enkelte selskap.

I en eierskapskontroll undersøkes det hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser. Dette til forskjell fra en forvaltningsrevisjon av selskapet, hvor det er selve virksomheten som

undersøkes. TrønderEnergi AS er organisert som et aksjeselskap. Grensegangen mellom en eierskapskontroll og en forvaltningsrevisjon, er plassert mellom oppgavene som hører til generalforsamlingen, og oppgavene som ligger hos selskapets styre og ledelse. Det er aksjeloven som regulerer denne selskapsformen.

2.3 Om TrønderEnergi AS

Selskapet presenterer seg på følgende måte på sin egen hjemmeside¹:

«Kjernevirksomheten vår er å produsere energi fra vann og bidra til et lønnsomt, effektivt og velfungerende fornybarsamfunn. (...) TrønderEnergi er organisert som et konsern med TrønderEnergi AS som morselskap og datterselskapet TrønderEnergi Kraft AS som har ansvar for vår kjernevirksomhet; energiproduksjon.»

Videre står det at TrønderEnergi har bidratt til å etablere Norges nest største nettselskap gjennom etableringen av Tensio AS, som er holdingselskap og konsernspiss for nettselskapene Tensio Trøndelag Sør AS og Tensio Trøndelag Nord AS.

TrønderEnergi AS har følgende datterselskap:

Tabell 1. Datterselskap pr. 27.01.2025

Selskap	Andel
TrønderEnergi Kraft Holding AS	90,01 %
Trønder Power LTD(Uganda)	72 %
TrønderEnergi Vekst Holding AS	51%

Kilde: www.soliditet.no

TrønderEnergi AS har følgende eierandeler i andre selskaper (under 50 %):

Tabell 2. Eierandeler under 50 % pr. 27.01.2025

Selskap	Andel
Hogst AS	40 %
Tensio AS	40 %
Gnist Capital AS	35,71 %
Celtic Norse AS	33,33 %
Thams Innovasjon AS	7,99 %

Kilde: www.soliditet.no

¹ [Om Trønderenergi | TrønderEnergi](#)

TrønderEnergi eies av 19 kommuner i Trøndelag og KLP:

Tabell 3. TrønderEnergi AS sine eiere

Eier	Andel av aksjene
Orkland kommune	16,94 %
Melhus kommune	13,34 %
KLP	13,33 %
Trondheim kommune	9,13 %
Indre Fosen kommune	8 %
Ørland kommune	7,69 %
Åfjord kommune	5,04 %
Heim kommune	4,85 %
Oppdal kommune	3,95 %
Midtre Gauldal kommune	3,17 %
Malvik kommune	2,96 %
Hitra kommune	2,69 %
Frøya kommune	2,49 %
Skaun kommune	2,2 %
Selbu kommune	1,43 %
Holtålen kommune	1,34 %
Osen kommune	1,04 %
Stjørdal kommune	0,18 %
Tydal kommune	0,16%
Rennebu kommune	0,07 %

Kilde: [Eiere](#) | [TrønderEnergi](#)

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

- Utøver Osen kommune sin eierstyring av TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS i samsvar med lovverk, føringer og anbefalinger?²
 - Kommunestyret som eier
 - Eierens styringsdokumenter
 - Kommunikasjon mellom eierrepresentant og kommunestyret

3.2 Avgrensning

I en eierskapskontroll undersøkes det hvordan kommunen ivaretar sine eierinteresser, til forskjell fra en forvaltningsrevisjon i et selskap, hvor det er virksomheten i selskapet som undersøkes.

Revisor avgrenser denne eierskapskontrollen til å gjelde utøvelsen av eierskapet som har skjedd siden 2021, for å få med politisk behandling av konsernendringen i TrønderEnergi AS.

Denne eierskapskontrollen vil samkjøres med felles eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon av TrønderEnergi-konsernet med andre kommuner. Her er det planlagt en eierskapskontroll av hvordan eierstyringen utøves i fellesskap. Her vil følgende problemstillinger om eierstyring undersøkes:

- Utøver eierne i fellesskap eierstyring i tråd med anbefalte prinsipper for god eierstyring?
 - Har eierkommunene tydelige målsettinger med sitt eierskap i TrønderEnergi AS og TrønderEnergi Vekst Holding AS?
 - Hvordan sørger eierne og selskapet for at virksomheten ivaretar sitt samfunnsansvar?
 - Hvordan sørger eierne for at valg av styrene skjer i samsvar med anbefalte prinsipper for god eierstyring og aksjeloven?
 - Blir generalforsamlingen gjennomført i samsvar med aksjelovens bestemmelser?

For undersøkelsen i Osen fokuserer vi på hvordan kommunen har organisert sin eierstyring av TrønderEnergi AS, uavhengig av de andre kommunene.

² KS, "Kommunesektorens Arbeidsgivermonitor 2023."

3.3 Kilder til kriterier

- Kommuneloven, kapittel 26
- Aksjeloven
- KS' anbefalinger om eierskap, selskapsledelse og kontroll
- Osen kommunes eierskapsmelding
- Selskapets vedtekter
- Eventuelle andre føringer fra Osen kommune

3.4 Metoder for innsamling av data

Revisor vil innhente data gjennom dokumentgjennomgang, spørreundersøkelse og intervju.

Gjennomføringen av denne spørreundersøkelsen vil samkjøres med eierskapskontroll og forvaltningsrevisjon i TrønderEnergi for andre kommuner. Dette gjør at vi kan benytte data på tvers av prosjektene, noe som vil gi en merverdi for undersøkelsen i Osen.

For datainnsamlingen i Osen vil vi **intervjue** den som utøver eierstyringen av TrønderEnergi AS. Intervju er en god metode for å finne ut hvordan eierstyringen oppleves og utføres i praksis. Det kan også være aktuelt å stille skriftlige spørsmål til eierrepresentanten og administrativt ansatte som spiller en rolle i eierutøvelsen.

I **dokumentgjennomgangen** vil vi se på kommunens eierskapsmelding og behandling av denne, samt andre politiske saker som er relevante for problemstillingen. Dersom Osen kommune har andre styrende dokumenter for TrønderEnergi AS vil disse også inkluderes. Eierskapsmeldingen og selskapets vedtekter er lovpålagte dokumenter som sier noe om hvordan eierstyringen skal utøves og hva som forventes av selskapet. Dokumentgjennomgangen vil vise hvilke formelle krav som er nedfelt.

Det vil også gjennomføres en digital **spørreundersøkelse** til faste medlemmer av kommunestyret. Undersøkelsen vil handle om dialog mellom kommunestyret og eierrepresentanten, opplæring om eierstyring, informasjon kommunestyret mottar og mulighet for eierstyring. En spørreundersøkelse er en god metode for å finne trender i et større utvalg, da intervju av alle representantene i kommunestyret er tidkrevende.

De nevnte metodene vil være hensiktsmessige for å gi mest mulig presise svar på problemstillingen.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Sunniva Tusvik Sæter
Prosjektmedarbeider	Margrete Haugum
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	12.11.2024
Prosjektplan til sekretær	04.02.2025
Oppstartsmøte	Juni 2025
Datainnsamling ferdig	Desember 2025
Rapport til uttalelse	Februar 2026
Rapport til sekretær	Mars 2026

Steinkjer, 31.01.2025

Sunniva Tusvik Sæter

Oppdragsansvarlig revisor